

ANTALYA KENT KONSEYİ

ENGELLİLER MECLİSİ

ÖNERİ RAPORU

TARİH : 07.04.2016

ÖNERİ :Engelli Bireyler ve Aileleri Gündüz Sosyal Destek Merkezi

Engelli bireyler ve ailelerine yönelik olarak; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Belediyeler, Sivil Toplum Kuruluşları, Vakıflar ve özel müteşebbisler tarafından farklı çerçevelerde rehabilitasyon ve bakım hizmetleri verilmektedir. Bu sevindiricidir. Ancak, engelli birey ve ailesinin farklı sorunlarına çözüm getirememektedir. Çünkü, bu hizmetlerin fiziksel, ekonomik, sosyal, kültürel ve psikolojik yönlerinin sağlıklı yürütülebilmesi ve sürdürülebilir olması adına, tüm engelli gruplarının görüşlerinin alınması, yapılan hizmeti başarılı kılacaktır. Örneğin; engellilik alanında ulaşımın ve erişimin sağlanması, yerel yönetimlerin sorumluk alanında olmasına karşın, birlikte yaşadığımız kentin planlanmasında, farklı engellere sahip engelli vatandaşların da planlama sürecine dâhil edilmesi, sorunların olumlu yönde çözülmesine katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede, toplu taşıma hizmetleri başta olmak üzere, her lokasyon engelli erişimine uygun hale getirilmeli, toplumun sosyal ve kültür hizmetlerinden engellilerin de yararlandırılması için koşullar oluşturulmalı, danışma ve rehberlik, bakım ve rehabilitasyon, çalışma ve istihdam konularında engelliler dikkate alınmalı ve gözetilmelidirler.

Genel anlamda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bakıldığında, engellilere sunulan hizmetler kapsamında, birçok engelli bireyin ve ailelerinin bu hizmetlerden yararlanmadığı da bir gerçektir. Bu sorunlardan birisi ve belki de en önemlisi; sürekli ebeveynle yaşayan engellilerin ve ailelerinin karşılıklı olarak yaşadıkları “yaşam kısıtlılığı” sorunudur. Kısaca yaşam kısıtlılığı; engelli bireyin engel tipine göre, günlük yaşam döngüsünde sürekli aile üyelerinden birine veya bazen birkaçına bağlı kalarak, her iki tarafın da topluma katılma, toplumla bütünleşme konusunda birbirlerini kısıtlama yoluna gitmeleridir. Bu durum fiziksel engellilikte daha belirgin olarak yaşanmaktadır. Genel çerçevede engelliler için açılan rehabilitasyon merkezleri ve danışma merkezleri bu ihtiyacı karşılayamamakta ve yaşam kısıtlılığına çözüm getirememektedirler. Böyle bir tabloda; aşağıda sıralanan temel güçlükler ve sonuçları karşımıza çıkmaktadır:

- Ebeveynler, engellisini bırakacak yer veya kişi bulamadıklarından, sürekli olarak insani gereksinimler olan sosyal ve kültürel etkinliklerden yoksun kalmaktadırlar.
- Çalışma hayatları kısıtlı ya da hiç olmamakta, çoğu ebeveyn çalışmak zorunda olduğu halde, iş fırsatlarını değerlendirememektedirler.
- Ailedeki engelli olmayan çocuklara yeteri kadar ilgi gösterilememekte, ikincil diğer sağlık, sosyal ve ruhsal sorunlar ortaya çıkmaktadır.
- Ağırlaşan yaşam kısıtlılığı, engelli bireylerin ebeveynleri arasında çatışma yaşanmasına ve hatta boşanmaya dahi sebep olabilmektedir.
- Bir tek ebeveyn ve engelli çocuğu daha zor koşullarda birbirini kısıtlayabildiği ortamlar ortaya çıkabilmektedir.

GEREKÇE _____ :

Yukarıda sıralanan ve yaşam kısıtlılığında kaynaklanan sorunların çözümüne ilişkin gün içinde hizmet veren bir alanının olmaması,

Engelli bireyin aileden uzakta günlük yaşam ve ihtiyaçlarını karşılayabilecek bağımsız hareket kabiliyetinin gelişmemesi,

Zorunlu eğitimini tamamlamış engelli bireyin, sosyal ve kültürel doyuma ulaşamaması ile aile içi kısır döngü içinde daha da sorunlu hale gelmesi,

Eğitim hizmetleri dışında engelli bireyin sosyalleşebileceği alanların olmaması,

Gerek aile ortamının rahatlama, gerekse engellilerin özel bakım ve gereksinim gerektiren bir grup olmaları nedeniyle bu tür oluşumlara gereksinim duyulması.

AMAÇ : Yerel Yönetimler bünyesinde açılması önerilen **Engelli Bireyler ve Aileleri Gündüz Sosyal Destek Merkezi'**nin bir sosyal hizmet uygulaması olarak engelli ve ailelerinin günlük yaşamlarını kolaylaştırmaktır.

SONUÇ ve ÖNERİ _____ :Engelli birey ve ailelerinin günlük yaşamlarını kolaylaştırmak verimliliklerini arttırmak ve moral destek sağlamak amacıyla Belediyeler tarafından saatlik, haftada bir ve/veya iki günlük gündüz hizmeti veren **ENGELLİ BİREYLER VE AİLELERİ GÜNDÜZ SOSYAL DESTEK MERKEZİ** kurulması önerilmektedir.

Merkezlerde psikolog, sosyal çalışmacı, özel eğitim öğretmeni, iş ve meslek edindirme öğretmeni gibi meslek elemanları istihdam edilmeli, hizmetler ücretsiz verilmelidir.

Merkezin kurulma sürecinde Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ve Kent Konseyi Engelliler Meclisi ile işbirliği yapılmalıdır.